

Szanowni Czytelnicy, Plantatorzy buraka cukrowego

Zakończył się rok 2019, bardzo trudny dla plantatorów buraka cukrowego. Kolejny raz zmagaliśmy się z nieprzychylnymi warunkami pogodowymi – plony buraków były jednymi z najniższych w tej dekadzie. Niezadawalające plony w powiązaniu z niskimi cenami surowca sprawiają, że uprawa buraków w wielu gospodarstwach nie była opłacalna. Przed uprawą buraków cukrowych rysuje się wiele zagrożeń i sytuacji niepewnych, które mogą doprowadzić do znacznego zmniejszenia produkcji, a nawet jej całkowitego zaprzestania w niektórych regionach. Czynniki te można podzielić na wynikające z uwarunkowań ekonomicznych, prawnych i przyrodniczych. O ile na dwa pierwsze możemy mieć pewien wpływ, tak w przypadku tych wynikających z uwarunkowań przyrodniczych, jak np. niedobór opadów i susza, działanie rolników związane jest jedynie z ograniczaniem niekorzystnych skutków tych zjawisk.

Głównym czynnikiem decydującym o opłacalności uprawy pozostaje jednak cena, którą otrzymujemy za wyprodukowany w naszych gospodarstwach surowiec. Przychody rolników odstawiających buraki zmniejszyły się średnio o ponad 20% w porównaniu z ostatnim rokiem gospodarczym w ramach systemu kwotowego. To spowodowało, że znaczna część gospodarstw produkuje buraki poniżej kosztów. Tym bardziej niezrozumiałe jest zróżnicowanie warunków kontraktacji pomiędzy poszczególnymi koncernami funkcjonującymi w Polsce, co powoduje, że przychody rolników z poszczególnych regionów kontraktacji nierzadko różnią się o jedną trzecią. Takie różnice są niedopuszczalne. Koszty produkcji buraków w Polsce są na podobnym poziomie we

wszystkich gospodarstwach, a oferowane ceny, również te najwyższe, są dalekie od racjonalnych i oczekiwanych przez plantatorów.

Obecnie o kontynuacji uprawy decyduje wsparcie bezpośrednie, w tym płatność do buraków cukrowych. Przy braku wszelkich dotacji obszarowych zapaść byłaby jeszcze większa. To oznacza, że przy obniżeniu poziomu dotacji do uprawy lub ich braku, kierując się rachunkiem ekonomicznym, plantatorzy będą rezygnować z produkcji. Oczywiście możliwe jest, że w krótkim okresie produkcja jeszcze się utrzyma ze względów organizacyjnych i płodozmianowych w gospodarstwach, np. ze względu na dostępność pasz, czy kalkulację wartości stanowiska dla rośliny następczej.

Obecnie na płatności do buraków przeznaczają się rocznie około 360 mln złotych, co stanowi około 25% wartości rynkowej buraków cukrowych. Jest to ogromne wsparcie, bez którego sektor produkcji buraków cukrowych nie może funkcjonować. Konieczne jest zatem utrzymanie poziomu obecnego wsparcia w kolejnych latach.

Uprawa buraków cukrowych w Polsce staje się coraz trudniejsza i kosztowniejsza. Utrzymanie jej wymaga wyższych cen surowca oraz odpowiedzialnego podejścia polskich władz, które w tych niełatwych czasach jest kluczowe dla funkcjonowania naszego sektora. Życzę nam wszystkim – nie tylko na ten Nowy Rok – aby te uwarunkowania prawne i ekonomiczne sprzyjały rozwojowi naszych gospodarstw i naszej branży.

Krzysztof Nykiel

Prezes Zarządu Głównego KZPBC